

2022-
2023

MAXI ICA Stormarknad

Effektiv PA-Wireca AB

[EFFEKTIV PA]

Här finns frågor till skyddskommitténs arbete vid ronder i butiken samt handlingsplan och protokoll.

INNEHÅLL

Mall för skyddsron	3
Riskbedömning	3
Instruktion	4
Frågor innan rond	4
Säkerhet	4
Brandsäkerhet	5
Ergonomi och personlig arbetsmiljö	6
Butiken	8
Frågor till rond i butiken	10
Lager (inkl online)	10
Färsvaror - Chark & Delikatess	11
Bageri	13
Frukt och grönt	15
Frysen	16
Frontlinjen	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Fastfood	18
Online	18
Handlingsplan/protokoll	20

MALL FÖR SKYDDSROND

RISKBEDÖMNING

Börja med att undersöka vilka risker som kan uppstå i arbetsmiljön. Då blir det lättare att genomföra de åtgärder som behövs och ni förebygger att arbetstagarna skadas, blir sjuka eller far illa på annat sätt. Detta dokument hjälper er med en skydds rond.

Det finns en mängd olika faktorer som kan påverka arbetsmiljön. Några exempel är:

- Arbetsorganisation
- Arbetsmängd
- Arbetsställningar och arbetsrörelser
- Buller och belysning
- Farliga ämnen
- Maskiner

Risker upptäcks inte alltid på en gång. Ni behöver därför regelbundet undersöka arbetsförhållandena och identifiera riskkällor som finns i verksamheten. Några undersökningsmetoder som kan vara till hjälp är:

- Skyddsronder
- Personalmöten där planerade arbetsmiljöfrågor tas upp
- Medarbetarsamtal
- Intervjuer med arbetstagare och skyddsombud
- Skriftliga enkäter
- Mätningar av olika faktorer som påverkar arbetsmiljön

Använd flera olika undersökningsmetoder för att identifiera riskkällorna.

Åtgärda de risker som kommit fram och ta alltid först hand om de allvarligaste. Alla risker kan kanske inte undvikas helt. De måste då hanteras på annat sätt, till exempel genom att arbetstagarna får särskilda instruktioner, stöd och handledning eller använder personlig skyddsutrustning.

Ni behöver bestämma vem som ska se till att riskerna blir åtgärdade och vem som ska kontrollera de åtgärder som genomförts. Skyddskommittén går denna rond och hittar bristerna, ledningsgruppen bestämmer vem, hur och när bristerna fixas till.

De risker som inte genast åtgärdas, ska skrivas in i en handlingsplan. Planen ska innehålla uppgifter om:

- Bristen/Åtgärden
- När den ska vara genomförd
- Vem som ska se till att den genomförs
- Kontrollera genomförda åtgärder

När åtgärder genomförts kontrollerar ni så snart som möjligt att det blev som ni tänkt.

En handlingsplan hittar ni sist i detta dokument.

Ibland behöver åtgärderna kompletteras med ytterligare insatser.

INSTRUKTION

Den del som heter "FRÅGOR INNAN RONDEN" kan besvaras utan att ni behöver gå runt i butiken. Den del som heter "FRÅGOR TILL ROND I BUTIKEN" används när ni går den fysiska rondens. Sist i dokumentet hittar ni en handlingsplan som ni kan fylla när rondens är klar.

FRÅGOR INNAN RONDEN

SÄKERHET

Har dörrar till personalingång och varuintag

a) natt- och daglåsfunktion?

Ja Nej - kort kommentar:

b) porttelefon/ringklocka?

Ja Nej - kort kommentar:

c) tittöga/kamera?

Ja Nej - kort kommentar:

Räknas kassan i avskilt, låst utrymme utan insyn?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns överfallslarm (i varje kassa, i räknerum, bärbart, övriga kontor) och testas de regelbundet?

Ja Nej - kort kommentar:

Sker värdetransporter med värdetransportföretag på oregelbundna tider?

Ja Nej - kort kommentar:

Har personalen fått utbildning i rutiner vid rån, varularm och driftsstopp?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns beredskap för

a) att klara akuta krissituationer t ex hot, rån försök m.m.?

Ja Nej - kort kommentar:

b) att stödja personalen efter rån, överfall etc?

Ja Nej - kort kommentar:

Är butiken säkerhetscertifierad enligt programmet "skydd mot rån i handeln" eller finns liknande fungerande säkerhetsarbete?

Ja Nej - kort kommentar:

Har personalen fått säkerhetsutbildning, t ex genom HAK:s "Säker i butik" www.sakeributik.se?

Ja Nej - kort kommentar:

-

Finns god belysning vid kundentré, personalingång och varuintag?

Ja Nej - kort kommentar:

-

Övrigt ?

Kommentar:

Finns förteckning över de farliga ämnen som används?

Ja Nej - kort kommentar:

BRANDSÄKERHET

Finns utrymningsplan?

Ja Nej - kort kommentar:

Vet personalen var brandsläckare finns och hur de används?

Ja Nej - kort kommentar:

Övas utrymning regelbundet?

Ja Nej - kort kommentar:

Är utrymningsvägarna tydligt markerade samt fria och lätta att nå?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns det första hjälpen material?

Ja Nej - kort kommentar:

Kontrolleras första hjälpen materialet minst en gång var tredje månad att innehåll och innehållsförteckning stämmer och fylls på vid behov?

Ja Nej - kort kommentar:

Om brandfarlig gas eller vätska hanteras, förvaras de på ett säkert sätt?

Ja Nej - kort kommentar:

ERGONOMI OCH PERSONLIG ARBETSMILJÖ

Växlar personalen arbetsuppgifter så att man inte arbetar med ensidiga arbetsställningar/arbetsrörelser eller påfrestande klimat?

Ja Nej - kort kommentar:

Har all personal fått utbildning i rätt arbets- och lyftteknik?

Ja Nej - kort kommentar:

Används lyfthjälpmedel vid tunga eller upprepade lyft?

Ja Nej - kort kommentar:

Har personalen fått information/utbildning om hur lyfthjälpmedel skall användas?

Ja Nej - kort kommentar:

Används rätt lyftteknik vid manuella lyft?

Ja Nej - kort kommentar:

Förekommer besvärliga lyft pga. att utrymmet på lagret inte är tillräckligt stort eller välordnat?

Ja Nej - kort kommentar:

Arbetsförhållanden på vår arbetsplats; Är arbetet stressande och tempot ryckigt?

Ja Nej - kort kommentar:

Introduktion; Fungerar introduktionen av nya medarbetare?

Ja Nej - kort kommentar:

Information; Får medarbetarna regelbunden information om företagets mål, resultat etc?

Ja Nej - kort kommentar:

Sociala förhållanden; Har medarbetarna möjlighet att påverka sin arbetssituation?

Ja Nej - kort kommentar:

Sjukfrånvaro; Följs långtidssjukfrånvaro och upprepad korttidssjukfrånvaro upp?

Ja Nej - kort kommentar:

Olycksfall i arbetet; Följs olycksfall och tillbud i arbetet upp?

Ja Nej - kort kommentar:

Upprättas rehabplan vid långtidsfrånvaro mer än 4 veckor?

Ja Nej - kort kommentar:

Utbildas/informas personalen om företagets egna policies och följs de upp?

Ja Nej - kort kommentar:

Genomförs medarbetarsamtal regelbundet och följs de upp?

Ja Nej - kort kommentar:

Har alla som använder truck truckkort och skriftligt tillstånd av arbetsgivaren?

Ja Nej - kort kommentar:

Har alla som använder truck skyddsskor?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns det tillräckligt breda gångar för arbete och transporter?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns det lämpliga vagnar för arbete med påfyllning av varor?

Ja Nej - kort kommentar:

Klimat; Är temperaturen lagom?

Ja Nej - kort kommentar:

Är ventilationen tillfredsställande?

Ja Nej - kort kommentar:

Arbetslokaler och personalutrymmen; Är utrymmet tillräckligt välutformat?

Ja Nej - kort kommentar:

BUTIKEN

Finns det tak över lastbryggan?

Ja Nej - kort kommentar:

Är varumottagningen ordnad så att det:

a) inte förekommer onödigt drag?

Ja Nej - kort kommentar:

b) inte kommer in avgaser vid lossning av varor?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns trösklar i transportvägen?

Ja Nej - kort kommentar:

Används vagnar/truckar eller annat för transport av varor?

Ja Nej - kort kommentar:

Är det lätt att "angöra" lastbryggan?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns typgodkända och funktionsdugliga stegar?

Ja Nej - kort kommentar:

Kan kampanjvaror och storvolymsvaror placeras i butiken utan omlastning på lagret?

Ja Nej - kort kommentar:

Kan tomgods förvaras så att det inte står i vägen?

Ja Nej - kort kommentar:

Belysning; Behöver allmän- eller punktbelysning förbättras vid något arbetsställe?

Ja Nej - kort kommentar:

Är de tyngsta varorna placerade på lämplig arbetshöjd?

Ja Nej - kort kommentar:

Ordning och reda; Är det städlat och välordnat i butiken?

Ja Nej - kort kommentar:

FRÅGOR TILL ROND I BUTIKEN

LAGER

Är pallställen rätt förankrade?(tänk på alla pallställ, kan finnas på flera platser I butiken, kylar, frys, osv)

Ja Nej - kort kommentar:

Är bärbalkarna säkrade med urhakningsskydd? (tänk på alla pallställ, kan finnas på flera platser I butiken, kylar, frys, osv)

Ja Nej - kort kommentar:

Är pallställen märkta med max. vikt? (tänk på alla pallställ, kan finnas på flera platser I butiken, kylar, frys, osv)

Ja Nej - kort kommentar:

Finns påkörningsskydd på gavlarna på pallställen? (tänk på alla pallställ, kan finnas på flera platser I butiken, kylar, frys, osv)

Ja Nej - kort kommentar:

Finns särskild batteriladdningsplats för truckarna som hålls ren från andra varor?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns och används ögonskydd vid arbete med truckarnas batterier?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns fungerande ögonspolningsutrustning samt rutiner för test och underhåll vid laddningsplatsen? TESTA NU!

Ja Nej - kort kommentar:

Har komprimatorer och balpressar tydliga instruktioner och varningsskyltar? (kan fås från tillverkaren)

Ja Nej - kort kommentar:

Har maskinerna i tomglasrummet tydliga instruktioner och varningsskyltar? (kan fås från tillverkaren)

Ja Nej - kort kommentar:

Ordning och reda; Är det städlat och välordnat på lagret?

Ja Nej - kort kommentar:

FÄRSKVAROR - CHARK & DELIKATESS

Är maskinerna försedda med föreskrivna skydd så god säkerhet bibehålls?

A) köttbandsåg?

Ja Nej - kort kommentar:

B) skärmaskin?

Ja Nej - kort kommentar:

C) köttkvarn?

Ja Nej - kort kommentar:

D) köttberedare?

Ja Nej - kort kommentar:

E) grill?

Ja Nej - kort kommentar:

F) annan maskin, nämligen _____?

Ja Nej - kort kommentar:

Har personalen fått utbildning och information om riskerna med maskinerna?

Ja Nej - kort kommentar:

Arbetar man på ett säkert sätt med maskinerna? (OBS se tillverkarens instruktioner.)

Ja Nej - kort kommentar:

Finns varningsanslag vid maskinerna?

Ja Nej - kort kommentar:

Förvaras knivar så att de inte kan rivas ner och ge stick eller skärskador?

Ja Nej - kort kommentar:

Är knivarna väl slipade?

Ja Nej - kort kommentar:

Är knivskaften märkta med färger för olika användningsområden?

Ja Nej - kort kommentar:

Kan man arbeta med maskiner i lämplig arbetshöjd?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns rutiner för byte av filter vid grillen?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns fungerande kolsyresläckare vid grillen, och vet personalen hur den ska användas?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns erforderlig skyddsutrustning vid användande av kemiska ämnen för rengöring av grill och andra maskiner? (Är ni Svanenmärkta, bortse från frågan)

Ja Nej - kort kommentar:

Är bullret från maskinerna som används i charken störande? Ladda ner appen från arbetsmiljöverket till din telefon, som heter "Buller", för att mäta.

Ja Nej - kort kommentar:

Ordning och reda; Är det städlat och välordnat i charken?

Ja Nej - kort kommentar:

Övrigt?

Kommentar:

BAGERI

Behövs bra transport- och lyfthjälpmedel för hantering av säckar med mjöl, tillsatser och sirapsburkar t ex lyftvagn, pallyft?

Ja Nej - kort kommentar:

För att minska damm från mjöl och risken för allergier vid satsning och blandning;

a) görs tillsats av extra gluten eller protein så att det inte dammar? Obs! Stor allergirisk!

Ja Nej - kort kommentar:

b) finns och används lock eller kantring med öppningsbar (gärna genomskinlig) lucka på degblandaren?

Ja Nej - kort kommentar:

c) behöver punktutsug anslutas till degblandarens lock alt. rörligt utsug intill degblandaren?

Ja Nej - kort kommentar:

d) vid dosering från silo, finns tryckutjämning anslutet till degblandarens lock (t ex i form av rör, tygstrumpa, tryckutjämningsrör med softpåse)?

Ja Nej - kort kommentar:

e) kan mjölet tillsättas långsammare, så att det inte dammar så mycket vid satsningen?

Ja Nej - kort kommentar:

Är reglage och nödstopp på samtliga maskiner åtkomliga och väl markerade?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns skydd över roterande eller rörliga delar i samtliga maskiner (t ex förreglat lock eller gallerskydd på blandare, förreglat galler på vispmaskin)?

Ja Nej - kort kommentar:

Om bullernivån överskrider 85 dB, finns åtgärdsplan och används hörselskydd? Ladda ner appen från arbetsmiljöverket till din telefon, som heter "Buller", för att mäta.

Ja Nej - kort kommentar:

Finns andra problem vid uppvägning och trågning?

Ja Nej - kort kommentar:

Vid arbete med degavvägare;

a) är den försedd med ett förreglat galler över tratten, trampmatta eller förregling i trappsteget på fast steg bredvid degavvägaren?

Ja Nej - kort kommentar:

b) är tratten förreglad så att degavvägaren stoppas när tratten viks/lyfts bort?

Ja Nej - kort kommentar:

Om kavlingsmaskin och lågrullare används, finns ingreppsskydd, så att man inte kan få in händerna mellan rullarna?

Ja Nej - kort kommentar:

Doftas det onödigt mycket mjöl på bakkbord och degar så att damm virvlar upp (fördela med handen istället, kasta ej) Obs! Allergirisk.

Ja Nej - kort kommentar:

Finns andra problem vid uppslagning och konditoritillverkning?

Ja Nej - kort kommentar:

Kan dörren till frysrums öppnas inifrån?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns nödsignal i frysrumsrummet och hörs den på ett bemannat ställe (oblockerad nödsignalknapp ca 0,5m över golvet)?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns andra problem vid arbete i frysar och frysrum?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns ventilation över ugn och ventileras värme och fukt bort effektivt?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns andra problem vid avbakning?

Ja Nej - kort kommentar:

Är allt paketeringsarbete upplagt så att ingen arbetar enbart med ensidiga eller tunga arbeten?

Ja Nej - kort kommentar:

Om långa perioder med förpackningsarbete förekommer, kan personalen växla om med andra arbetsuppgifter?

Ja Nej - kort kommentar:

Utbildas personalen i lyft- och bärteknik?

Ja Nej - kort kommentar:

Har alla ett så omväxlande och rörligt arbete att risken för belastningsskador är liten?

Ja Nej - kort kommentar:

Är alla eldrivna maskiner jordade?

Ja Nej - kort kommentar:

Har personalen informerats om de säkerhetsinstruktioner som gäller för arbetet vid varje maskin?

Ja Nej - kort kommentar:

FRUKT OCH GRÖNT

Finns det lämpliga vagnar för arbete med påfyllning av varor?

Ja Nej - kort kommentar:

Är de tyngsta varorna placerade på lämplig arbetshöjd eller säljs direkt från pall?

Ja Nej - kort kommentar:

Har borden i avdelningen en bra höjd?

Ja Nej - kort kommentar:

Är djupet på borden så kort att det inte skapar ett felaktigt lyftande?

Ja Nej - kort kommentar:

Förvaras knivar för delning av frukt så att de inte kan rivas ner och ge stick eller skärskador?

Ja Nej - kort kommentar:

Fördelas de tyngsta arbetsuppgifterna mellan medarbetarna över dagen?

Ja Nej - kort kommentar:

Ordning och reda; Är det städlat och välordnat på lagret?

Ja Nej - kort kommentar:

FRYSEN

Finns fungerande nödsignal i frysrummet? Testa detta nu! Vart går larmet?

Ja Nej - kort kommentar:

Kan dörren till frysrummet öppnas inifrån?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns rutiner för att hålla golvet rent och halkfritt?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns och används lämpliga kläder, handskar m.m., för arbete i frysrum/frysdisk?

Ja Nej - kort kommentar:

Ordning och reda; Är det städlat och välordnat i och runt frysrummet?

Ja Nej - kort kommentar:

FRONTLINJEN

Har kassapersonalen fått utbildning i rätt arbetsteknik?

Ja Nej - kort kommentar:

Tas regelbundet korta pauser, "mikropauser"?

Ja Nej - kort kommentar:

Fungerar tangentbordet både vid sittande och stående arbete?

Ja Nej - kort kommentar:

Är vågen i nivå med kassadysken?

Ja Nej - kort kommentar:

Undviker kassören/kassörskan att dra varorna till vågen? "Låt banden göra jobbet"

Ja Nej - kort kommentar:

Kan stolens sits- och ryggstöd enkelt regleras?

Ja Nej - kort kommentar:

Kan stolen flyttas undan vid stående kassaarbete?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns höj- och sänkbar fotplatta i kassorna?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns och följs schema för hur arbetsrotation sker?

Ja Nej - kort kommentar:

Förekommer besvärande drag från entré, fönster, ventilation, etc?

Ja Nej - kort kommentar:

Informerar kunderna om att de kan underlätta kassaarbetet genom att placera varorna på bandet med kod mot kodläsaren?

Ja Nej - kort kommentar:

Har butiken sedelboxar eller annan förvaringsutrustning som t ex sluten kontanthantering, rörpost, tidlåbox etc?

Ja Nej - kort kommentar:

FASTFOOD

Har personalen fått utbildning och information om riskerna med maskinerna och följs instruktionerna?

Ja Nej - kort kommentar:

Är åtkomligheten runt maskiner, spisar mm god för rengöring och service?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns fungerande städrutiner?

Ja Nej - kort kommentar:

ONLINE

Har personalen fått utbildning och information om ergonomirisker och lyftteknik och följs instruktionerna?

Ja Nej - kort kommentar:

Är kör- och lastrutiner tydliga gentemot medarbetare och har aktuella medarbetare kvitterat dessa rutiner?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns fungerande arbets- och städrutiner?

Ja Nej - kort kommentar:

Finns och används lämpliga kläder, handskar m.m., för arbete inom online?

Ja Nej - kort kommentar:

Ordning och reda; Är det städlat och välordnat i och runt online's arbetsytor?

Ja Nej - kort kommentar:

HANDLINGSPLAN/PROTOKOLL

VID SKYDDSROND DEN: _____

UPPTÄCKTES FÖLJANDE BRISTER OCH RISKER I ARBETSMILJÖN:

Klart

Brist/risk	Åtgärd	Riskbed. Grön-Gul- Röd	Ansvarig	Klart

1-2-3 Bedömning. Grönt ej brådskande, Gult innebär att vi följer upp och bevakning, rött måste åtgärdas skyndsamt och ledningsgruppen informeras omgående!

Medverkande:

Namn

Signatur

Del 2 – OSA – Skyddsronnd med fokus på organisatorisk och social arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) kunskaper och mål inom OSA

Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) ska bedrivas på alla arbetsplatser för att åstadkomma en bra arbetsmiljö. Det innebär att man arbetar på ett systematiskt sätt för att förebygga ohälsa och olyckor. Organisatorisk och social arbetsmiljö är en del av de områden som omfattas av Arbetsmiljöverkets regelstruktur och ska ingå i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

1. Finns ett fungerande SAM som även innehåller en arbetsmiljöpolicy som omfattar organisatorisk och social arbetsmiljö?

Ja Nej - kort kommentar:

2. Finns rutiner för att undersöka och bedöma risker som kan förekomma inom organisatorisk och social arbetsmiljö?

Ja Nej - kort kommentar:

3. Finns rutiner och handlingsplaner för att åtgärda och följa upp organisatoriska och sociala arbetsmiljörisker?

Ja Nej - kort kommentar:

4. Finns en tydlig uppgiftsfördelning som visar vem som har ansvaret för arbetsmiljöarbetet inom OSA?

Ja Nej - kort kommentar:

5. Har ansvariga chefer, arbetsledare och skyddsombud tillräckliga kunskaper för att förebygga och hantera ohälsosam arbetsbelastning?

Ja Nej - kort kommentar:

6. Har chefer och arbetsledare tillräckliga förutsättningar att göra något konkret utifrån sina kunskaper enligt fråga 5?

Ja Nej - kort kommentar:

7. Har ansvariga chefer, arbetsledare och skyddsombud tillräckliga kunskaper för att förebygga och hantera kränkande särbehandling?

Ja Nej - kort kommentar:

8. Har chefer och arbetsledare tillräckliga förutsättningar att göra något konkret utifrån sina kunskaper enligt fråga 7?

Ja Nej - kort kommentar:

9. Har chefer och arbetsledare befogenhet och resurser för att anlita expertis från till exempel företagshälsovården vid behov?

Ja Nej - kort kommentar:

10. Har arbetsgivaren och arbetstagarna, i samverkan, utvecklat och tagit fram mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön som syftar till att främja hälsa och motverka ohälsa?

Ja Nej - kort kommentar:

11. Är målen skriftligt dokumenterade?

Ja Nej - kort kommentar:

12. Är målen förankrade och kända hos alla berörda?

Ja Nej - kort kommentar:

13. Finns det ett systematiskt sätt att omhänderta rapporter om ohälsa, tillbud och olycksfall inom den organisatoriska och sociala arbetsmiljön?

Ja Nej - kort kommentar:

14. Är frågor om den organisatoriska och sociala arbetsmiljön integrerade i den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet?

Ja Nej - kort kommentar:

Arbetsbelastning

För en hälsosam arbetsbelastning ska kraven och resurserna balanseras. Kraven kan exempelvis bestå av mängden arbete, svåra och ansvarsfulla uppgifter, att jobba mot deadlines med mera. Kraven kan vara fysiska (exempelvis tunga lyft, repetitiva uppgifter), kognitiva (att ha många bollar i luften, att lösa komplexa uppgifter), eller emotionella (att exempelvis hantera svåra situationer eller att ha ett serviceyrke med krav på att alltid vara kundfokuserad och trevlig).

En del arbetsförhållanden är särskilt krävande och psykiskt påfrestande. Det kan till exempel vara arbete med risk för exempelvis hot och våld i arbetet, bemöta människor i svåra situationer, utsättas för trauman, lösa konflikter och beslutsfattande under press med etiska dilemman. Kraven och belastningen i arbetet ska anpassas till de resurser som finns.

Resurser i arbetet är till exempel:

- väl anpassad bemanning
- kompetens i arbetet (arbetsuppgifter)
- handlingsutrymme (kan påverka sin arbetsituation)
- tillräckligt med tid
- återkoppling
- beslut som behövs
- tillgång till internt eller externt stöd/handledning vid behov
- utbildning och information vid behov
- arbetsredskap av olika slag
- arbetssätt med mera

En förutsättning för att en hög arbetsbelastning inte ska leda till ohälsa är även tillräcklig återhämtning för individen under arbetsdagen och över tid. Förutom dessa resurser är det även viktigt att uppdrag, arbetsuppgifter, prioriteringar bland dessa, eventuella arbetssätt och mål är tydliga, kända och rimliga. Förutsättningar och arbetsvillkor ändras till exempel vid förändrade uppdrag, nyrekryteringar och effektiviseringar. Detta är exempel på ökade krav i arbetet som behöver vägas upp med resurser. En ohälsosam arbetsbelastning uppstår när kraven mer än tillfälligt överskrider resurserna. När obalansen blir långvarig och möjligheterna till återhämtning otillräcklig uppstår ohälsa. Olika åtgärder kan behövas för att komma till rätta med det, till exempel att sänka kraven eller tillföra resurser.

15. Finns det rutiner för att kartlägga vilka krav och vilka resurser som finns i arbetet för medarbetare och arbetsgrupp och även om dessa krav och resurser är i balans? (Regelbundet samt avstämningar vid behov)

Ja Nej - kort kommentar:

16. Finns det fungerande rutiner för när och hur dialogen kring arbetsbelastning (dvs. balansen mellan krav och resurser) mellan chef och medarbetare ska föras?

Ja Nej - kort kommentar:

17. Finns det fungerande rutiner för hur kompetens i relation till arbetsuppgifternas svårighetsgrad ska kartläggas, till exempel i medarbetarsamtalet

Ja Nej - kort kommentar:

18. Finns det fungerande rutiner för att fånga upp tidiga signaler på behov av återhämtning i arbetet?

Ja Nej - kort kommentar:

19. Finns det fungerande rutiner och forum för dialog mellan chef och medarbetare för att tillsammans gå igenom och klargöra: (1) vilka arbetsuppgifter som ska utföras, (2) förväntade resultat (3) om det finns särskilda arbetssätt som ska användas (4) vad som ska prioriteras om tiden inte räcker (5) vem de kan vända sig till för hjälp och stöd att utföra arbetet och (6) vilka befogenheter medarbetare har enligt 1-5.

Ja Nej - kort kommentar:

20. Finns det fungerande rutiner för stöd och prioritering av arbetsuppgifter vid hög belastning?

Ja Nej - kort kommentar:

21. Finns det fungerande rutiner för hur ohälsosam arbetsbelastning ska uppmärksammas och hanteras?

Ja Nej - kort kommentar:

22. Har ni identifierat några arbetsuppgifter som är starkt psykiskt påfrestande i verksamheten?

Ja Nej - kort kommentar:

23. Har ni vidtagit åtgärder för att förebygga och motverka att arbetsuppgifter och arbetssituationer som är starkt psykiskt påfrestande leder till ohälsa?

Ja Nej - kort kommentar:

Arbetstid

Det är väl känt att arbetstidens förläggning kan utgöra en risk för ohälsa hos arbetstagarna. Trots det behöver arbete förläggas på arbetstider som innebär risker för ohälsa. Framförallt gäller detta skiftarbete, nattarbete, delade arbetspass, mycket övertidsarbete, långa arbetspass eller att ett mycket flexibelt arbete i tid och rum kan utgöra en risk för ohälsa. Om det systematiska arbetsmiljöarbetet visar att det finns risker relaterade till förläggning av arbetstid, bör man första ställning till om de går att undvika.

Om det inte är möjligt bör åtgärderna förebygga att det leder till ohälsa, till exempel genom förändrade scheman, byte av arbetsuppgifter, förlägga skiftarbetet på annat sätt eller att i möjligaste mån, förlägga riskfyllda arbetsuppgifter på dagtid med mera.

Sömn, vila och pauser är nödvändiga. Det handlar om den nödvändiga återhämtningen mellan arbetspassen men även under arbetsdagen.

I Arbetsmiljöverkets vägledning beskrivs hur långtgående möjligheter att utföra arbetet på olika tider och platser, till exempel med mobiler och datorer, kan innebära risker för att arbetet blir gränslöst och inkräktar på vila och återhämtning. Arbetsgivaren bör därför tydliggöra gränserna för att minimera riskerna och behålla kontrollen över arbetstidens förläggning.

Enligt vägledningen är arbetstidslagen i stora delar dispositiv. Detta innebär att kollektivavtal kan ersätta bestämmelserna. Arbetsmiljölagen och föreskrifter som utfärdas utifrån arbetsmiljölagen är inte dispositiva vilket innebär att arbetstidslagens bestämmelser eller kollektivavtal gäller parallellt med bestämmelserna i arbetsmiljölagen och 12 § i föreskrifterna om OSA (AFS 2015:4).

24. Har vi inom affärsverksamheten kunskaper om hur olika sätt att förlägga arbetstiden påverkar hälsan hos arbetstagare?

Ja Nej - kort kommentar:

25. Genomförs riskbedömning vid förändringar av arbetstidens förläggning, till exempel vid schemaläggning?

Ja Nej - kort kommentar:

26. Har verksamheten kunskaper om och beredskap att förebygga ohälsa vid förläggning av arbetstid exempelvis under natt- och skiftarbete, vid delade arbetspass, jourtid, mertid, övertid och när arbete utförs både på arbetsplatsen och i hemmet?

Ja Nej - kort kommentar:

27. Finns det plats och utrymme för ostörd återhämtning vid raster och pauser?

Ja Nej - kort kommentar:

28. Finns det rutiner för att individers möjlighet till återhämtning tas i akt när schema planeras?

Ja Nej - kort kommentar:

KRÄNKANDE SÄRBEHANDLING

Arbetsgivaren ska förebygga, uppmärksamma och hantera kränkande särbehandling. Som med allt arbetsmiljöarbete är det nödvändigt att medarbetare får vara med och påverka. Involvera gärna alla i en dialog kring vad som kan vara kränkande särbehandling på er arbetsplats och hur ni kan förebygga det.

När det gäller hantering av kränkande särbehandling ska det finnas kända rutiner där det ska framgå vem som tar emot information, vad som händer med informationen samt hur och var utsatta kan få snabb hjälp. Konflikter, hög arbetsbelastning, oklar arbetsfördelning och förändringar kan utgöra särskilda risker för kränkande särbehandling. Ibland kan problem med kränkande särbehandling angränsa till frågor om hot och våld som behandlas i föreskrifterna "Våld och hot i arbetsmiljön" (AFS 1993:2).

Kränkande särbehandling definieras i föreskrifterna så här: **"Handlingar som riktas mot en eller flera arbetstagare på ett kränkande sätt och som kan leda till ohälsa eller att dessa ställs utanför arbetsplatsens gemenskap."** I Arbetsmiljöverkets vägledning framgår att kränkningar kan vara både ord och handling. HRBP och företagshälsovården kan vara en viktig resurs för att hantera kränkande särbehandling.

29. Finns det en policy där det framgår att kränkande särbehandling inte är accepterat?

Ja Nej - kort kommentar:

30. Påtalar arbetsgivaren på ett klagande sätt att kränkande särbehandling inte är accepterat?

Ja Nej - kort kommentar:

31. Finns det rutiner där det framgår (1) hur och till vem information ska ges om att kränkande särbehandling förekommer, (2) vad som händer med informationen och (3) hur och var den utsatte snabbt kan få hjälp?

Ja Nej - kort kommentar:

32. Är rutinerna enligt fråga 31 kända i verksamheten?

Ja Nej - kort kommentar:

33. Har chef i verksamheten tillräckliga kunskaper om och resurser (interna och externa) för hur man förebygger kränkande särbehandling?

Ja Nej - kort kommentar:

34. Har chef i verksamheten tillräckliga kunskaper om och resurser (interna och externa) för hur man hanterar kränkande särbehandling?

Ja Nej - kort kommentar:

HANDLINGSPLAN/PROTOKOLL

VID SKYDDSROND DEN: _____

UPPTÄCKTES FÖLJANDE BRISTER OCH RISKER I ARBETSMILJÖN:

Brist/risk	Åtgärd	1-2-3 Bedömning.	Klart	Ansvarig

1-2-3 Bedömning. Grönt ej brådskande, Gult innebär att vi följer upp och bevakning, rött måste åtgärdas skyndsamt och ledningsgruppen informeras omgående!

Medverkande:

Namn

Signatur
